

ОКТАБРЬ 1-ГЕ ЧЕДИР АМ ДУЖААР ТАРААВЫС 3.233 МУҢ ПУД АЖЫГ

Улуг Октябрының 45 чыл оюнга алдар болдурган ажыл-ишчи тишелгелер рапорттары

БҮГҮ ЧУРТТАРЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, НАТТЫЖЫНАР!

ШЫН

СЭКП-нин Тыва обкомунун болгаш Кызыл хооркомунун,
Тыва АССР-нин Дээди Советинин органы

1962 ч.
СЕНТЯБРЬ
21

ПЯТНИЦА
№ 224 (5321).

Өртөө 2 көп.

КУРҮНЕГЕ САТКАН ТАРАА

(Тонна-биле, сентябрь 19-та)

РЕСПУБЛИКА	3.111
Колхозтар	1.684
Совхозтар	1.427
Ооң иштинде:	
Кызыл эргелели	1.899
Чадаана эргелели	1.212

РЕСПУБЛИКАНЫҢ АЖЫЛ-АГЫЙЛАРЫ СЕНТЯБРЬ
19-НА ЧЕДИР ТӨРЗӨН ЧУРТТУН ШЫГЖАМЫРЫНГА
4 МИЛЛИОН 766,2 МУҢ ПУД ТАРААНЫ КИРГЕН

АЗЫ КУРҮНЕГЕ ТАРАА САДАР ХҮЛЗЛГЕЗИН 59,6
ХУУ КУУСЕТКЕН. ООҢ ИШТИНДЕ КЫЗЫЛ ЭРГЕЛЕЛИ
60,3 ХУУ, ЧАДААНА ЭРГЕЛЕЛИ 58,0 ХУУ.

Сентябрь 19-та курүне шыгжамырынга хай тараа
кирген районнар: Танды—1347 тонна, Чоюн-Хемчик—
615 тонна, Каз-Хем—552 тонна, Улуг-Хем—438 тон-
на.

Курүнеге тараа дужаар хүлзлгелерин «УТНА 25
чылы» совхоз 99,2 хуу, «Сут-Хөл» совхоз 94,5 хуу
куусетип, бо хүндөдө тилкенилгелерин азынга кирер
апарганнар.

Ангыс андарышкыны болгаш үрезин уруушкуну

Хүн демдеглели

Ажыл-агыйжы кижилер чыдам дужаарга дугайында
агыйжы күнүсү эгелеп сагын салып: черин белеткен,
үрезини арылап база уруп алыр. «Чуу тарый-дыр
сен, ону ажаап алыр сен» деп улуу чугалажып турар.
Индиг болза-даа ол шын болгаш чечен чугаа рес-
публиканын удуруткучу болгаш кедир ажыл-агыйның
тускай эртемниг кижилеринин арга чедир ажыгалам
болбайн турары хараалдыг. Сентябрь 20-ге чедир
Тыва-нин колхозтарында болгаш совхозтарында чүгө
42 муң гектар ангыс андарыштыган. Ол болза планның
14,8 хуузу болуп турар. Хереглесе чогуур үрезинин
29 хуузу үрдүгү.

Кызыл эргелелингиң ажыл-агыйларында алдаргаа чо-
гуур ангыстың 13,6 хуузу андарыштыган. а үрезинин
30,6 хуузу үрдүгү. Чадаана эргелелинде ангыс ан-
дарышкыны 16,7 хуу, үрезини уруушкуну 26,5 хуу
куусеттинген.

Кедир чыдам дужаарга дугайында белектериниң тем-
нилеринин күдү болуп турарының бир кол чыдамдаан
болза колхозтарында болгаш совхозтарында хей кезинде
хоондарың саванын ажаап алырмын багай организа-
циялар болур. Тараа куулуштарының бастырың доскаан
110 ажыг муң гектар шалдарын саван арга чедир
ажаап алырмын.

Кызыл эргелелингиң ажыл-агыйларында ангыс ан-
дарышкыны чүгө оожум чоруп турар эвес, харын ону
даа багай алырмын турар. Каз-Хем районунун «Кызыл
тук» колхозунда (даргазы эш Фоминко, агрономдары
эштер Елисеева, Чихачев) ангыс андарышкыны темнизи
оожум болгаш ангыс кочуру багай шынарлар аны-
рып турар. Ол колхоз план дугаар 4700 гектар ангыс
андар тургаш, чүгө 550 гектар ангысты алдаргы.
Ангыс андарлар тураларының саванын ийе катан көнү-
дөдө агарып турар-ла ам ол ажылда чүгө 4 трактор
ажылдап турар. Агрономдарың тыналда чок чорутуң
харсазын-биле черин ооргандап андарың, алдарган
черин дескелеейи, саванын ангыс-биле кады көп,
черин аажок кыдыра андарып турар. Он ужурунда
бүгү-ле алдарган черин катан андар ужурга таварып
турар. Эштер Фоминко, Елисеева болгаш Чихачев силер
казын чыл бүрүдө ууур чер андарар, чавыс дужуу
алыр болгаш бодунарың колхозуңны бакка сугар чо-
руктан кажап алырмын силер? Тараажың арын-нүү-
рүң дугайында Украинаның сурагың колхозчузу
П. Г. Загадальниң чугаазын силерге четтээң дорбе?
Ол-ла районун «Коммунист» колхоз (дарга-
зы эш Киселев) 300 гектар черин саванын багай
ажылдап турар, ангыс андарышкынын калыптан, дескел-
еейи багай шынарлар чоруткан. Ол черин база-ла
катан андарар ужурга таварып турар. Агроном эш
Сарапулов база колхоз даргазы чүпү көрүп турган
чор!

Бил-Хем районунун ажыл-агыйларында дужуу ажаап
алышкыны доостурунга чооктулуп турар, индиг бол-
за-даа инда андарга чогуур ангыстың чүгө бештин
бирин хирези андарыштыган, оон-биле кады оортан эки
шынарлар ангыстың үндүс өт чырылп тургаш-даа тып
алыр ажыг. Ол районун «Искра» колхозунда 200
гектар ангыс багай алдарыштыган. Ону дескелеев бол-
гаш ооргалар ий. «Тилкеле» колхозун агроном эш
Новиков тараа шалдарында саванын ажаап албайн, эң-
густы буу-лаа саванын шалдарында. Ол кедир чы-
лын тараа эвес, а чалпын үндүрүп алыр дэни ол боор
он! Ол болза бо чыдамдарың «саван эки» дужуу болуп
ыйналы. Инда үрезин уруушкуну база чорутпунмай
турар. Эш Новиков тараазы арын-нүүрүңер, профессио-

налды чоргаларыңар кайдыр?

Агрономиктиң алдар белектерин турар төлөөдө,
«Өк» колхозтун директору (агроном) эш Хвостов ан-
гыс андарышкынының болгаш үрезин уруушкунуң
таалазын-биле ахылдарыңа база пагыт эвес боор.

«Межегей» совхозта саванын бөлбөй турар. Ангыс
андарган черлерде хооруннар хевээр артып турар. А
«Коммунизм» черелде колхоз агрономдарың аажок
хажыдып турган. 60 гектар ангысты арай боорунда
андарып турар. Инчаарга «Коммунизм» черелде кол-
хоз курүнеге тараа садар талазы-биле бодунун соци-
алист хүлзлгелерин куусеткен дугайында колхозтар
бир-ле дугаарында рапорттаан болгаш ол дээш оларга
байыр чедирген болгай. Индиг болза-даа оон соонда
колхоз даргазы эш Рудин болгаш партия организация-
ны колхозту кошпак удурут, ангыс андарбайн, үрезин
урбайн, кедир ажыл-агый продукцияны бүтүр бол-
гаш курүнеге садар талазы-биле бүгү хүлзлгелерин
куусетип дээш демиседе кошпактан. Оон туржук кол-
хозтун чамдык удуруткучулар болгаш механизаторла-
ры сөөлүг хүндөдө ажылды саванын, ховуу эңи на-
гал, аргаалап чоруп турар. Ол эки деп бодуң сил-
ер беш эш Рудин? Эки бодуң, ажаап алышкыны
доостурунга болгаш кедир ажыл-агый ахылдарың бү-
гү ахылдарыңың талазы-биле бодунарың соци-
алист хүлзлгелеринин куусетип колхозтун бү-
гү ажыл-ишчилерин киирер.

Чадааның колхоз-совхоз бодурунда эргелелингиң
колхозтарында болгаш совхозтарында ангыс андарыш-
кының, үрезин уруушкунуң болгаш арыгалашкы-
ның темнизи дегиниң куду. Улуг-Хем районунун
ажыл-агыйлары сөөлүг үш хүн иштинде 148 гектар
ангыс андарга, а ол ажылда хүн бүтүдө чүгө 25
трактор ахылдап турар. Индиг темнизи чүгү-биле
тайылбырлап болуру? Тараа шалдарың саванын
оожум ажаап ап турарың-ла, тракторларың ийи
эчелгелги ахылды организастааның-биле тайылбыр-
лаар херек.

Улуг-Хем районунун Жданов атыг. «Улуг-Хем»
колхозтарында болгаш совхозтарында ангыс андарыш-
кының чакса багай белеткенниң турар. Оларда чүгө
100—150 гектар ангыс андарыштыган, ул ажыл-агый-
лар үрезин уруушкунуңа арга чедир эгелеп кирбөөн.
Улуг-Хем районун «Улуг-Хөл» колхозунда дугаарың-
ниң алдыда тургустунган. Агроном эш Метелинниң ор-
галы андарышкынының шынары контролдуулайн, а-
галавдыр андарар чорутуп болурун турар. Ол совхоз-
тун тараа шалдары кедир чылын база-ла бок үндүш-
түрүр чер болуп боор. Ону бодурун болбас.

Ангыс андарышкыны, үрезин белеткен—чугала
херек, ону дужуу ажаап алышкыны болгаш тараа бе-
леткелерин-биле кады чорудар ужурут. Ангыс ан-
дарышкыныга тракторларын ийи эчелгелги ахылды,
үрезин сайтарынга тараа арыгалап машиналарын
тода ахылды организастаанын, ангыс андарышкы-
ны болгаш үрезин уруушкунуңа дужуу ажаап алы-
шкыны болгаш тараа белеткелеринин кууруне пла-
нын куусетип-биле кады ажыл-агый бүрүзүңе со-
галааттыгмас коюлуп турарың чедир алдырың
эрежок чугалазың дугайың аргаалаң бис. Оон-биле
чаксы тарылганы чедикшиңниң чорудурун, 1963
чылда тараа куулуштарының белек дужуу алыр-
ың болгаш СЭКП-ниң ХХП съездинин төөгүлүг
шлтиптарын херек кырыга боттапдарыңын кол
чүдүдө белеткелерин турар.

СЭКП-нин Тыва обкомунга Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинге

Районун ажыл-ишчилери сүт садарынын чыл планын сентябрь 17-
де хуусаа бетинде 102,5 хуу куусеткен СЭКП Өвүр райком болгаш
райкууском СЭКП обкомунга база Министрлер Чөвүлелинге рапорттап,
пандан ажыр 80 тонна сүт садарын хүлзөнип тур.

СЭКП райкомунун секретары А. СЕМИС-ООЛ.
Райкууском даргазы С. САНТЫ-СУРУҢ.

СЭКП-ниң Өвүр райкомунун секретары эш СЕМИС-ООЛГА Райкууском даргазы эш САНТЫ-СУРУҢЕ

Курүнеге сүт садар талазы-биле социалист хүлзлгелерин куусет-
ки-биле болгаш немерде хүлзлгелер алганы-биле Өвүр районун ажыгы
чоппарында байыр чедирбешпаан, СЭКП-ниң Тыва обкому болгаш Министр-
лер Чөвүлели кедир ажыл-агый продукцияны бүтүр болгаш курүнеге
садар талазы-биле арткан бүгү соругаар база ажыр куусеттинген турар
дээринге иделгелер илереп тур.

СЭКП ТЫВА ОБКОМУ. ТЫВА АССР-НИҢ МИНИСТРЛЕР
ЧӨВҮЛЕЛИ.

СЭКП-ниң Тыва обкомунга Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинге

Каз-Хем районун «Октябрь 14 чылы» колхозунун ажыл-ишчилери
курүнеге тараа садар талазы-биле бодунун хүлзлгелерин хуусаа бетинде
сентябрь 18-ге куусеткен. 2001 тонна эки шынарлар тараа Төзөн тур-
ла саттыган. Курүнеге сүт садарынын планы 104,2 хуу куусеттинген.
Чоокку хүндөдө дужуу ажаап алышкыны доостурун, үрезин уруушкуну,
ангыс андары, мал кыштагалышкыныга үлгерип белеткевири болу-
вустун бирги эчелгеде хүлзлгелер деп санап турар бис. Бодурун ар-
галарыңың санап көргөш, пандан ажыр 25 тонна сүт садарын хү-
лзөнип тур бис.

Нолхоз баштаар чериниң даргазы АГАПОВ.
Партия организациязының секретары ФЕДОРОВ.
Комсомол организациязының секретары ПИЧУГИНА.

Каз-Хем районунун «Октябрь 14 чылы» колхозунун даргазы эш ФЕДОРОВКА Партия организациязының секретары эш АГАПОВКА Комсомол организациязының секретары эш ПИЧУГИНАГА

Курүнеге тараа болгаш сүт садар талазы-биле социалист хүлзлгелер-
лери хуусаа бетинде куусеткен, а ол ышпак чаа хүлзлгелер алган ду-
гайында силерниң рапорттарың СЭКП-ниң Тыва обкому болгаш Тыва
АССР-ниң Министрлер Чөвүлели алган. Бүдүрүлгениң чүгү тишелгелер-
де «Октябрь 14 чылы» колхозтун эр, херээжен колхозчуларында байыр
чедирбешпаан. Улуг Октябрының 45 чыл оюн төлөтүп утуру-биле кур-
үнеге эйт, сүт садар, эки шынарлар ангыс андар, өзүп турар мал ажы-
лынга мал чемнери белеткелер болгаш күсүк зооветеринардыг хемчеглери
чорудар талазы-биле кедир ажыл-агыйың өскө-даа ахылдарың куусетип
дээш демиседе улуң күненишкыниң тургузарын сүмелет тур бис.

СЭКП ТЫВА ОБКОМУ. ТЫВА АССР-НИҢ МИНИСТРЛЕР
ЧӨВҮЛЕЛИ.

„Найыралдың“ механизаторларында

Чаз дужуу кыска алуусаа чиди-
рер чокка ажаап алыр чорук То-
дун чурттуң шыгжамырынга эки
шынарлар хей тарааны бээриниң
кол үндөйи.

Бо чугаа соруганы куусетип
дээш «Найырал» совхозтун меха-
низаторлары боттарының арасында со-
циалист чарыкты калыктарын кү-
женишкыниң ахылдап турар. Бо
сезонда комбайн бүртүз 220 гектар-
дан эвөөш эвес тарааны ажаап ужу-
рут. Совхозтун 42 комбайн ужу-
рут 250 гектардан 1000 га чедир тара-
ны ажаап алырны хүлзөгөн ажыл-
дар турар.

Алган хүлзлгелериниң чедикшиңниң
куусетип турар муракчылар бисте
бар. Чикээ, комбайнер А. Кирилов
«СК-3» комбайн-биле сентябрь 1-ге
чедир 300 ганы ажааган, ам сезон
төңүзүңе чедир 700 ганы кести-
рип, аныктың-биле 1000 гектарны
ажырын хүлзөгөн ажылдап турар.
Оловонов олар сентябрь 5-ке чедир
сезонда куусетип нормаларын ажыр
куусеткен, немерде хүлзлгелерин
алган.

Ажаап алышкында механизатор-

ларың ахылдың түннелиң 5 хо-
нурун ажырып турар бисте. Индек-
чилерге 3 рубльден 10 рубль чедир
акша пландаан болгаш агрегаттар
арзынга шылап чоруп ышпактар
тынып турар. Совхозтун үш хо-
нурун боттарында ахылдап турар
комбайнерлерден бирги черин алган
А. Кириловка 10 рубльден болгаш
совхозта паркомунуң база ахылды
комитетинин «Муракчы комбай-
нер» деп ышпактың тыныскап.

Тезинде №1 бригадала ком-
байнерлер Бурбуг, Бичелдиг, Аймыр-
лында №2 бригадала Дугар-Сурт,
Дамба-Уураак, Шаңчыда №3 бри-
гада Оловонов, Дадар-Оол, комбайн-
дашчы, шалдан курүне складтарың
тараа сөөртүп турар чолаачылар Чу-
дук, Дорук, Кускайлы, Хоңбал
болгаш өскө-даа муракчыларың
оңурунга кырып турарар.

«Найырал» совхозтун меха-
низаторлары бар аргаларын ажылдап,
тарааны чидирип чокка ажаап ап, То-
дун чуртунга 8000 тонна тараа ду-
жаар хүлзлгелерин чедикшиңниң
куусетип турар.

Х. КУНГАА,
совхозта ахылдын комитетинин
даргазы.

Кызыл туктук ферма

«Тээди» совхозтун Зар-Хавак
сүт-бараан фермазының коллектив
чартык чылда сүт саарынын планын
150 хуу куусеткен, фермалар ара-
зында шилчир Кызыл тукту алган.
Чылдың ийги чартында оон-даа
белек көргүзүлгелер болурунга то-
дартар хемчеглерин организастап
турар.

Фермада 204 ишек бар, оон иш-

тинде саары 187. Сөөлүг хүндөдө
инекти тараа болгаш куктуруу хоор-
азынга оларлап турарында сүт-
куру улам-на бедип турар.
Укуурааның чаалай дужуу о-
стуру алган. Бо хүндөдө 5000
тонна поглан массаны савастаан.
Мал чери белеткелер ажылды кол-
лектив чедикшиңниң чорудуп ту-
ла. КОДАН-ООЛ.

УЛУГ БАЙЫРГА УТКУУШТУР

УСТЬ-НАМЕНОГОРСК. Зыряновонун шахта тудукчулары бо хүн-
дерде шалыңнын ахылдап турарлар. Чер казар комплексинин брига-
да (бригадир Николай Шаров) чыл онзагазын хуусаа бетинде
куусеткен.

ИВАНКА. (Мурнуу-Осетин автономнун областы). Квасисаның нор-
гулчун-диза рудининиң дагжылары Улуг Октябрының 45 чыл
оюнга алдар кылдыр пландан ажыр муң тонна руданы берген. Арыг-
лап фабриказының коллективни тергем ахылдап турар. Ол болза
планга немерештир 1300 тонна ажыг концентратты чоруткан.

тинде саары 187. Сөөлүг хүндөдө
инекти тараа болгаш куктуруу хоор-
азынга оларлап турарында сүт-
куру улам-на бедип турар.

УСТЬ-НАМЕНОГОРСК. Зыряновонун шахта тудукчулары бо хүн-
дерде шалыңнын ахылдап турарлар. Чер казар комплексинин брига-
да (бригадир Николай Шаров) чыл онзагазын хуусаа бетинде
куусеткен.

ИВАНКА. (Мурнуу-Осетин автономнун областы). Квасисаның нор-
гулчун-диза рудининиң дагжылары Улуг Октябрының 45 чыл
оюнга алдар кылдыр пландан ажыр муң тонна руданы берген. Арыг-
лап фабриказының коллективни тергем ахылдап турар. Ол болза
планга немерештир 1300 тонна ажыг концентратты чоруткан.

СЭКП-ниң Тыва обкомунга Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинге

Өвүр районун «Кызыл тук» колхозунун ажыл-ишчилери курүнеге
эйт саванын чыл планын 100,3 хуу, сүтүтүн—114 хуу, дүштүн—
101,6 хуу куусеткен рапорттап тур. Пандан ажыр 40 тонна сүт сад-
дарын хүлзөнип тур бис.

Нолхоз даргазы СЕДЕН.
Партия организациязының секретары БЮРЮЮ.

Өвүр районунун „Кызыл тук“ колхозунун даргазы эш СЕДЕНГЕ

Партия организациязының секретары эш БЮРЮЮГЕ
Кедир Совет даргазы эш ТУВЕТ-ООЛГА
Комсомол организациязының секретары эш НАРАСАЛГА

«Кызыл тук» колхозтун ажыл-ишчилери курүнеге эйт болгаш сүт садар
талазы-биле бодунун социалист хүлзлгелерин ажыр куусеткен эки ажы-
лы болгаш ол продуктуларын савар талазы-биле немерде хүлзлгелерин
алганы СЭКП-ниң Тыва обкому болгаш Тыва АССР-ниң Министрлер Чө-
вүлели өөртүкүл-биле демделеп тур. Оон-биле кады сүт садарының,
мал чемнери белеткелериниң планын куусетипне база малдың тодуг кыш-
тагалышкыны хандырыңче, күсүк зооветеринардыг хемчеглери чыл
оюн төлөтүп утурунча эр, херээжен колхозчуларын күненишкыни-
рин күштелерин сүмелет тур бис.

СЭКП ТЫВА ОБКОМУ. ТЫВА АССР-НИҢ МИНИСТРЛЕР
ЧӨВҮЛЕЛИ.

СЭКП-ниң Тыва обкомунга Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелинге

«Сут-Хөл» совхозтун ажыл-ишчилери СЭКП ТБ-ның март Пленумунун
шлтиптарын куусетип, планда көрдүгөн 74 тонна дүштүн оян-
га 78 тонна курүнеге садар деп социалист бедип хүлзөгөн алган.
Совхозтун ажыл-ишчилери сентябрь 19-та курүнеге 78 тонна дүштү ду-
жаап, бодунуң хүлзлгелерин 100 хуу куусеткен илеткен тур бис.

Совхозтун директору СОЛОВЬЕВ.
Партиком секретары ЛОПСАН-СЕРЕН.
Кол зоотехник эш ВАСИЛЬЕВ.
Ажылдын комитетинин даргазы ШАЛДЫГ.
Комсомол организациязының секретары ХЕЙМЕР-ООЛ.

„Сут-Хөл“ совхозтун директору эш СОЛОВЬЕВКА Партия организациязының секретары эш ЛОПСАН-СЕРЕНГЕ Кол зоотехник эш ВАСИЛЬЕВКА Ажылдын комитетинин даргазы эш ШАЛДЫГГА Комсомол организациязының секретары эш ХЕЙМЕР-ООЛГА

Курүнеге сүт садар талазы-биле бодунун социалист хүлзлгелерин
куусеткен «Сут-Хөл» совхозтун коллективиниң күш-ажылы улуң тив-
лелгенин дугайын өөртүкүл-биле бедивин. Октябрь мурунунун соци-
алист чарыкын калыктарып тургаш, дужуу ажаап алышкыны чоокку
хүндөдө доосту, курүнеге сүт, эйт, тараа дужаар талазы-биле соци-
алист хүлзлгелерин куусетип, эки шынарлар ангыс андар, өзүп турар
мал ажылында бодун чемнер болгаш савасты белеткелерин үрдүктүр, күс-
кү зооветеринардыг хемчеглери болгаш савасты белеткелерин үрдүктүр, оон-биле
Улуг Октябрының байырларын төлөтүп утуур дээш күш-ажылы кү-
женишкыниң күштелерин СЭКП-ниң Тыва обкому, Министрлер Чөвү-
лели болгаш обкомчуларың совхозтун удурутгалыңа база хей-инти-
лиңге сүмелет тур.

СЭКП ТЫВА ОБКОМУ. ТЫВА АССР-НИҢ МИНИСТРЛЕР
ЧӨВҮЛЕЛИ.

Кыйгырыгны деткөөн

Улуг Октябрының 45 чыл оюнга төлөтүп ужуражыр дээш байырлап
мурунун күш-ажылың эчелгеге туржур дугайында Кызылдың №2 Чүгү
АТБ-зың коллективиниң кыйгырыгын ийи-биле деткивишпаан, пасса-
жирлер АТБ-зың бүгү чолаачылары, гараж ахылчылары болгаш ин-
женер-техниктиң ахылдакчылары бедикте чаа хүлзлгелерин алганнар.
Октябрь айның планын онзагаларын бүгү көргүзүлгелер талазы-биле 20-
ге чедир куусетип, 100 муң литр бензинни камнап алыр, күш-ажылды
бүдүрүчүлүгү бедир, пассажирлериниң кыйгыры уеле аргыжа-
рында эң таарымчалыг кылдыр автобустарын ноябрь 1-ге чедир бүрүн де-
риш доосту. «Межегей» совхозта болгаш Кызылдың №2 школазында
бүгү талаалыг шөг. Туз-туз чыгарып көргүзөр деп хүлзлгелерин. АТБ-ны
коллективни алган. Дус-тус чолаачылар деп бригадалар октябрь му-
рунунун социалист чарыкыга киришпешпаан, коммунист күш-ажылың
таалыкчылары болгаш бригадалары деп ат дээш демисежирин шлтип-
лөтпөр.

И. ЦЕЛИЩЕВ.

ХЕРСОН. Г. И. Петровский атыг комбайн заводунда кукуруза ажаар
«Херсонец» деп комбайның болгаш «ТПС-10» деп комбайн боду дужуур
тергемештиң конструкцияларын ахылдап кылган болгаш бүдүрүлгелер
непероткен. Бо чылдың сес алырын дугузуңда инда муң-муң комбайн-
нары бүдүрүгөн, олардың иштинден 280 комбайны пландан ажыр
үндүргөн. Комбайн туудурулары июльда пландан ажыр «Херсонец» деп
комбайның чүстү бүдүрүп үндүрер деп хүлзлгелерин куусеткен. Чылдың
төңүзүңе чедир чурттуң кукурузачылары 20 муң ажыг комбайныңары
алыр.

СОУРКА. заводтун элээр цехиниң муракчы бүдүрүлгелерин
«Солгай» талазында оң талазынча слесарлар—эптекилер Никол-
лай Тютюкин, мастер Иван Шевчук, слесарлар Анатолий Горбачев, Яков
Крун, Александр Пуляев белең продукцияны шөлүндө.

Фото К. Дуденинуу. СЭТА-ның фотохрониказы

КУКУРУЗАЧЫЛАРДА

□ □ □

«Улуг-Хөл» совхозтун Хайыракан
салбырында Т. Тыртык-оол сөөлүг
10 чылдарда

„Бонн-Париж өзээнге“ удур туржур

Ажылында чоржишкындарын быжгылавышсаал, келер чылын колхоз куугуртунга бир дуугарында-да болдуун естүргөн ургезини-биле олуртуруга белеткенни турар. «Торгалык» колхоз бо чылын 22 гектар куугуртузун, онч мокактары ургезинге хереглэери-биле тускайлап олурткан.

Ургезин угадотугун үмүжү топуңуп бодаан, онч мокактары гектар бүтүзүндө 40 сантиметр болуун кынада илереткен. Колдоотун ол угадотугу ургезинден азылга, кыласка

Ажылында чоржишкындарын быжгылавышсаал, келер чылын колхоз куугуртунга бир дуугарында-да болдуун естүргөн ургезини-биле олуртуруга белеткенни турар. «Торгалык» колхоз бо чылын 22 гектар куугуртузун, оон мокактары ургезинге хереглэери-биле тускайлап олуртук.

Ургезин угадотугун үмүжү топуңуп бодаан, оон мокактары гектар бүтүзүндө 40 сантиметр болуун кындаа илереткен. Колдоотун ол угадотуг ургезинден аылга, кыласка

Найыраалың бо улуз концерти тыва, моол улустарным акы-дуңма найыраалының улам ыңайгы быжыгышкынын, оларның уран чүлүтүсүн бедик хөгжүп сайыраанын көргүскөн.

Концерт тәгәен. Сәнага тыва,
орус, моол әдиүктәр хол түтүп, ку-
жакташып, бот-боттарыга дириг
чечектери тыпсып, залда адым час-
каашкыны дыка үр диңгиреп тур-
ган. Тыва, моол артистер бот-ботта-
рыга найыралдың белектери со-
лушканнар.

Моол артистер ам республиканын барыин районнарынга концерт көргүзүп чорупканнар. Тыва артистер Бурят АССР-ге Тыванын уран чүүлү барып бараалгадыры-биле чорупта-лар.

Т. КЫЗЫЛ-ООЛ.
Чурунта: моол артист Жаргал «Од-
эң-не эки кижиге», «Теве-Хая» деп
ырларын ырлап турары. Шансы-би-
де уделгезинде артист Цэрэнлхам.
Фотогу С. Феоктистовуу.

ИРКУТСК. (СЭТА). Сауд Аравия-
ның эмири Эр-Рида хоорайның дар-
газы Фахд Эль-Фейсал Аль-Фархан-
ның Совет Эвилелинге аян-чорук
кылып чоруп турганының үзүндө

медгалайы болза салынгын чурт-
турарга бистаң чораян-на чер бо-
лганга тайбын тургузукчу күш-
ажымда ачылдан турар кижилер
көргөн бис. Силерин улауларын ула-
лалган болгаш бис өске-да уластар-бы
тайбынын болгаш кады ачылдымды-
ганы ак-сеткидин-биле күзеп турар
кижилерин тайбын болгаш
чагай чорун даш улетир-
чу, артемин болгаш кулчу-
рамы хөгжүдүп турар деп чүткөн
каравыс-биле бүтүрер көргөн бис.
Силерин салган кичөөгөйгөй бол-
гаш аалчыны өилеп суу-биле ху-
дуп алганын дуйгунда чагай
сеткидин тураккадын сактын чо-
рутто бис.

Эмир Фахд Эль-Фейсал Аль-Фархан болгаш ону үед чорүүр кижидер Чоюн Сибирге үш хонукта чорутурган. Олар Братск ГЭС-тиң тудууга болгаш Шелехов хоорайда тудууга турар алюминий заводунга болгаш еске-даа бүүдүрдеглерге чоран. Байкал халге экскурсиялан, ССР-ниң эртемнер Академиятын Сибирь салбырынң лимнологоттук институтун ажалы-биле танышканнар.

ВИННИЦА. (СЭТА-ның корреспонденти). № 425 тудуг әргелелинин аптекачиси 19 харлыг Люба Ребренко ажылдан чанып кел чораан. Кудумчуну кижип ора ол кыс бодундан 5—6 метр-де хемчээдиг оруктар

манпан кел чоран «Подеа» автома-
шинаны хөрөтөн берүп каан. Люба
аймаазыры берген болган ол тут-
кан чыризан чыйлаар аржакон апар-
ган. Ол үедө оон чамы-биле ара-
осолдар Ибрагим Асад Алла Альфе-
лиле Нури Атта Алла Казаль олар
эртин бар чорандан. Олар педэ-
Виннишаны мединаны истатудуну
бирги куруунун студентлары. Нури
Атта Алла Казаль чуну-да болла-
ры четтикпейн, доран-на ол кыска
дузалаары-биле манпан кел берген.
Нури аймаазыры берген турган Лю-
баныч хоулдан сегирип алгаш, ма-
шина оругундан чыйдылар апарган

Студентилер бодуун хуралынга Нурунц дидим чорун чугаажын көргөн болгаш Неджеф хоорайда чурттап турар оон төрөлдөринге чоруткан чагаазынга огдун эки кижиткени дээш олрга өөрүн четтиргенин илгергйдээннер.

АГААР *dooyo*

Бөгүм республикага булуттагылап каап турар, чаашкын шоолуг эвеш чун болур. Хат ой-тавида, соңгу-барын чук уганыышкынныг. Агаарныц температуразы: республикага—10—15, а Кызылга—14—16 градус чалыг.

Редактор Д. Б. БАЙЫР-ООЛ.
КИНОТЕАТРЛАРГА
БӨГҮН

«НАПЫРАЛ»: «Профессор Мам-
лок» 10, 11.50, 4.10, 6, 7.50,
«Дуржомпай» 2.15, 9.40 шақтарда.
«КАА-ХЕМ»: «Эзерге өлүм» (де-
гейм экраны) 11.15, 1.15, «Мээн
аас-кешим» 3.15, 5.15, 7.15, 9.15
шақтарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Аргажонтан чолаачылаар апарган» 2.30, 6.30, «Алдын симфония» 4.30, 8.30 шактарда.

«ВОСТОК»: «Оожум Дон» (ийиги сериязы) 7, 9, «Чуртталга азы өлүм бе» 3, 5 шактарда.

«ЧАЛГЫ»: «АК КЫЗЫТКЫШ»
5, 7, 9 шактарда.

АЛГАЛЫГ
